A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2004. október 28. *

A C-124/03. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában,

amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) a Bírósághoz 2003. március 20-án érkezett, 2003. március 11-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Artrada (Freezone) NV,**

a **Videmecum BV,**

a **Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf** BV

és

a **Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees**

* Az eljárás nyelve: holland.

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

Tagjai: A. Rosas tanácselnök (előadó), R. Schintgen és N. Colneric bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: F. Contet főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. június 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— az Artrada (Freezone) NV, a Videmecum BV és a Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf BV képviseletében A. Van Lent, N. Helder és M. Slotboom advocaaten,

— a Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees képviseletében J. Hoffmans, meghatalmazotti minőségben, segítője: B. J. Drijber advocaat,

— a Görög Köztársaság képviseletében V. Kontolaimos és I. Chalkias, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében T. van Rijn, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2004. július 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nyerstej, a hőkezelt tej és a tej alapú [helyesen: tejalapú] termékek előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 1992. június 16-i 92/46/EGK tanácsi irányelv (HL L 268., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 103. o.) értelmezésére irányul.

2 Ez a kérelem az Artrada (Freezone NV) nevű, arubai jog szerinti részvénytársaság (a továbbiakban: Artrada), a Videmecum BV korlátolt felelősségű társaság (a továbbiakban: Videmecum), a Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf korlátolt felelősségű társaság (a továbbiakban: Jac. Meisner) és a Rijkdienst voor de keuring van Vee en Vlees (Állat- és Húsellenőrző Hivatal, a továbbiakban: a Rijkdienst) között folyó peres eljárás során került előterjesztésre, amelynek tárgya az volt, hogy a Rijkdienst megtagadta egy — 75,75%-ban cukorból, 15,15%-ban sovány tejporból és 9,1%-ban kakaóból álló — keverék alkotta termék Hollandiába történő behozatalának engedélyezését.

Hatályos szabályozás

Közösségi szabályozás

3 A 92/46 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Ezen irányelv az emberi fogyasztásra szánt nyerstej, az emberi fogyasztásra szánt hőkezelt tej, a tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej és a tejalapú termékek előállításával és forgalomba hozatalával kapcsolatos egészségügyi előírásokat határozza meg."

4 A 2. cikk így rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

1. [...]

2. »tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej«: akár feldolgozásra szánt nyerstej, akár pedig a nyerstejből nyert folyékony vagy fagyasztott tej, függetlenül attól, hogy alávetették-e engedélyezett fizikai kezelésnek, mint például a hőkezelés vagy a termizálás, vagy hogy megváltoztatták-e az összetételét, feltéve, hogy e változtatások a természetes tejösszetevők hozzáadására, illetve kivonására korlátozódnak;

3. [...]

4. »tejalapú termékek«: olyan, kizárólag tejből nyert tejtermékek [helyesen: tejtermékek, azaz kizárólag tejből nyert termékek], amelyekhez adott esetben az előállításukhoz szükséges anyagokat hozzá lehet adni, feltéve, hogy ezeket az anyagokat nem valamely tejösszetevő részleges vagy teljes helyettesítésére használják; valamint az összetett tejtermékek, vagyis olyan termékek, amelyeknek egy[ik] összetevője sem helyettesíti vagy hivatott helyettesíteni a tej bármely

összetevőjét, és amelyekben a tej vagy egy tejtermék akár mennyiségileg, akár a termék jellege tekintetében lényeges részt képvisel;

[...]".

5 A 92/46 irányelvnek a harmadik országokból származó behozatalra vonatkozó III. fejezetébe tartozó 22. cikke előírja:

„A harmadik országból származó, ezen irányelv hatálya alá tartozó nyerstej, hőkezelt tej és tejalapú termék behozatalára vonatkozó feltételeknek legalább egyenértékűnek kell lenniük a II. fejezetben meghatározott, közösségi termelésre vonatkozó feltételekkel."

6 A hivatkozott irányelv 23. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A 22. cikk alkalmazásának egységessége céljából a következő bekezdésekben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A Közösségbe történő behozatal csak abban az esetben megengedhető, ha a tej és a tejalapú termékek:

a) olyan harmadik országból származnak, amely szerepel a (3) bekezdés a) pontjával összhangban összeállított jegyzéken [helyesen: jegyzékben];

b) rendelkeznek a 31. cikkben meghatározott eljárással összhangban elkészítendő mintának megfelelő olyan egészségügyi igazolással, amelyet a kiviteli ország illetékes hatósága írt alá, és amely igazolja, hogy a tej vagy a tejalapú termékek megfelelnek a II. fejezet követelményeinek vagy bármely más további feltételnek, illetve a (3) bekezdésben leírtakkal egyenértékű garanciákat biztosítanak, és olyan létesítményekből származnak, amelyek a B. mellékletben előírt garanciákat biztosítják."

7 A tagállamok által [a] tej és tejalapú termékek behozatalára feljogosított harmadik országok ideiglenes jegyzékének létrehozásáról és a 94/70/EK határozat visszavonásáról szóló, 1995. július 27-i 95/340/EK bizottsági határozat (HL L 200., 38. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 18. kötet, 160. o.) tartalmazza a 92/46 irányelv 23. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett harmadik országok felsorolását. Aruba nem tartozik ezek közé.

8 A harmadik országokból a Közösségbe behozott termékek állat-egészségügyi ellenőrzésének megszervezésére irányadó elvek megállapításáról szóló, 1997. december 18-i 97/78/EK tanácsi rendelet (HL L 24., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 22. kötet, 247. o.) leírja a címben említett ellenőrzéseket.

Nemzeti szabályozás

9 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 92/46 irányelvben előírt kötelezettségek teljesítése érdekében a Holland Királyság többek között elfogadta a Warenwetbesluit Zuivelt (az élelmiszerekről szóló törvény értelmében kibocsátott, a tejtermékekről szóló rendelettörvény, Stbl. 1994., 813. o., azóta módosítva).

10 A 92/46 irányelv 23. cikkét a Warenwetregeling Zuivelbereiding (az élelmiszerekről szóló törvény értelmében kibocsátott, a tejtermékek feldolgozásáról szóló jogszabály, Stcrt. 1994., 243. o., azóta módosítva) 16. cikke ültette át. Ez a rendelkezés a 95/340 határozathoz csatolt, a harmadik országokat tartalmazó jegyzékre hivatkozik.

11 Az alapeljárásban vitatott határozat elfogadásának idején, vagyis 2001. február 23-án a Warenwetregeling Veterinaire controles (derde landen) (az élelmiszerekről szóló törvény értelmében kibocsátott, a „harmadik országokat" érintő állatorvosi ellenőrzésekről szóló rendelet, Stcrt. 2000., 207. o.) 4. cikke a Rijkdienstet jelölte meg a 97/78 irányelvben előírt ellenőrzések végrehajtására illetékes hatóságként.

12 Végül, a harmadik országokból származó és közösségi szabályozás alá nem tartozó élelmiszerek és italok tekintetében a Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen (az élelmiszerekről szóló törvény értelmében kibocsátott, a harmadik országokból származó élelmiszerek behozataláról szóló rendelettörvény, Stbl. 1993., 698. o.) alkalmazandó.

Tényállás, alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kiderül, hogy az arubai székhelyű Artrada társaság olyan keveréket állított elő, amely 75,75% cukrot, 15,15% sovány tejport és 9,1% kakaót tartalmazott. A termék, amelynek összetevői nem választhatók el, kakaós tej németországi és belgiumi gyártásának alapanyagául szolgált volna. A Jac. Meisner vámügynökséget a Videmecum, az Artrada leányvállalata bízta meg a termék behozatalával kapcsolatos vámnyilatkozatok megtételével.

14 2001. január 26-án két, Arubából történő behozatalra vonatkozó nyilatkozat került benyújtásra, néhány konténer szabad forgalomba bocsátása érdekében. Egy, az illetékes hatóságok kérésére 2001. február 22-én bemutatott határátlépési igazolás úgy említi a terméket, mint „bakeryprod. (semi finished)".

15 Az állatorvosi ellenőrzést követően a 2001. február 23-i határozat megtagadta a szállítmány Európai Unióba történő behozatalát, azzal az indokkal, hogy az Arubából származó tejtermékek behozatala nincs engedélyezve, a termék nem elismert vállalkozástól származik, és hiányzik az állatorvosi igazolás. A határozatot megtámadták, de a Rijkdienst helyben hagyta az engedély megtagadását.

16 Ezután kereset benyújtására került sor a Rechtbank te Rotterdamnál (Hollandia). Ez a bíróság 2002. március 4-i ítéletével megalapozottnak találta a keresetet, abból az okból, hogy az arra illetékes személy nem írta alá a megtámadott határozatot. A holland jog alapján a Rechtbank hatályban tartotta a megsemmisített határozat jogkövetkezményeit.

17 A Bizottság egyik munkadokumentumára alapozva a Rechtbank úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó termék nem a 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontja szerinti „tejalapú termék", mert ez a kategória csak a végtermékekre vonatkozik, míg az ügyben szereplő készítmény csak félkész termék. Az irányelvnek a közegészség védelmére irányuló céljára figyelemmel a Rechtbank úgy határozott, hogy egy termék valamely összetevője is képezheti ellenőrzés tárgyát, és következésképpen a termékben található tejport a 92/46 irányelv 2. cikkének 2. pontja szerinti „tejalapú termékek gyártásához felhasznált tejnek" kellett volna minősíteni. Attól kezdve, hogy ez a félkész termék — tehát a tejpor — olyan harmadik országból származott, amelyik nem szerepel a 95/340 határozatban található felsorolásban, a termék behozatalának engedélyezése jogosan került megtagadásra.

18 Az alapeljárás fellebbező felei fellebbezést nyújtottak be a College van Beroep voor het Bedrijfslevennél (a továbbiakban: College) úgy érvelvén, hogy a valamely, több összetevőből álló termékben található tejpor csak akkor tartozik az irányelv hatálya alá, amennyiben az a termék lényeges részét képviseli. Mivel ez esetben nem erről volt szó, kizárólag azt kellett volna megvizsgálni, hogy tiszteletben tartották-e a Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen 3. cikkét. Az alapeljárásban fellebbező felek a College előtt tartott tárgyalás során kijelentették, hogy a szóban forgó termék készítéséhez használt tejport egy minősített üzemben állították elő Lengyelországban, amely a 92/46 irányelvnek megfelelően elismert tejtermék-exportáló ország. A fellebbező felek azt javasolták a Rijkdienstnek, hogy a szóban forgó, behozatalra szánt termék minden tételéből vegyenek mintát, hogy ellenőrizni lehessen, megfelelnek-e a holland törvény által előírt feltételeknek, de a Rijkdienst elutasította ezt a javaslatot, mert úgy vélte, hogy a szóban forgó termék a 92/46 irányelv hatálya alá tartozik.

19 A kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy a Bizottság szolgálatai által készített munkadokumentum, amelyre a Rechtbank hivatkozott, nem bírt kényszerítő hatállyal, és nem tükrözte szükségszerűen a Bizottság álláspontját. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 92/46 irányelv 2. cikke 4. pontjának megfogalmazása önmagában semmiképpen értelmezhető úgy, hogy a „tejalapú termékek" csak azokra a termékekre vonatkoznak, amelyek már nem esnek át további feldolgozáson. Azt is kiemelte egyébként, hogy a közegészség magas szintű biztosításának szándéka nem indokolja, hogy a félkész termékekben található tejre is alkalmazni kelljen a 92/46 irányelvet. Más jogszabályokat is lehetne ugyanis alkalmazni. Az alapeljárásban fellebbező felek e tekintetben a 97/78 irányelvre és a Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landenre hivatkoztak.

20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 92/46 irányelv 2. cikkének 2. pontja alapján nem lenne logikus előírni, hogy a tejet vagy a tejtermékeket az irányelv alkalmazhatósága érdekében lényeges összetevőnek minősítsék, hogy ez után meg lehessen állapítani, hogy az irányelv a nem ilyennek minősített összetevőre sem alkalmazandó. A 92/46 irányelvet így minden olyan esetben alkalmazni kellene, amikor a termék tejet tartalmaz, anélkül, hogy különbséget kellene tenni aszerint, hogy a tej lényeges összetevő-e, vagy sem. Ha ez lett volna a cél, a közösségi

jogalkotó pusztán annak előírására szorítkozott volna, hogy a tej vagy a tejtermék összetevő legyen, de nem minősítette volna lényeges összetevőnek.

21 Abban az esetben, ha a 92/46 irányelv, különösen 2. cikkének 2. pontja alkalmazható lenne a keverékben lévő, de annak nem lényeges részét képviselő tejporra, meg kellene határozni, hogy az irányelv 23. cikkében említett jegyzékben szereplő harmadik országból való származás és az egészségügyi igazolás mellékletének kötelezettsége érinti-e ezt a tejport vagy az összetett terméket.

22 Abban az esetben, ha a tejpor nem tartozik a 92/46 irányelv 2. cikke 2. pontjának hatálya alá, fel kell tenni a kérdést, hogy a keveréket „tejalapú terméknek" lehet-e minősíteni, tehát a tejpor önmagában a termék lényeges részét képviseli, vagy csak a hatása miatt minősíthető az irányelv 2. cikke 2. pontjának megfelelően. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben kiemeli, hogy a behozatali nyilatkozatban a keverék a 1806 2095 kód alatt szerepel, tehát „folyadék, massza vagy por alakjában kakaót tartalmazó készítménynek" minősül. A termék az ügyfél igényei szerint kerül összeállításra, aki kakaós tejet készít belőle.

23 Úgy ítélvén meg, hogy a 92/46 irányelv értelmezése tekintetében kétségek merültek fel, a College előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1. a) A 92/46/EGK irányelv 2. cikkének [...] 2. [pontjában] szereplő »tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej« fogalmát akként kell-e értelmezni, hogy ez magában foglalja a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőket is tartalmazó termék tejösszetevőit (is), ha a tejösszetevők nem választhatók el a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőktől?

1. b) Az 1. a) kérdésre adott igenlő válasz esetén a 92/46/EGK irányelv 22. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy valamely harmadik országból történő behozatal esetén ezt az irányelvet csak valamely termék tejösszetevőire kell alkalmazni, következésképpen nem alkalmazható arra a termékre, amelyben ez az összetevő jelen van?

2. a) A »tejalapú termékeknek« a 92/46/EGK irányelv 2. cikkének [...] 4. [pontjában] szereplő fogalma kizárólag a késztermékeket foglalja magában, vagy a fogyasztó részére történő értékesítés előtt még feldolgozandó félkész termékeket is?

2. b) Ha a 92/46/EGK irányelv 2. cikkének [...] 4. [pontja] a félkész termékekre is vonatkozik, milyen szempontokat kell alkalmazni annak meghatározásához, hogy a tej vagy valamely tejtermék akár mennyiségileg, akár a termék jellege folytán a 92/46/EGK irányelv 2. cikkének [...] 4. [pontja] értelmében a termék lényeges részét képviseli-e?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

24 Az első kérdés első része a 92/46 irányelv 2. cikke 2. pontjának értelmezésére irányul. A kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, hogy a „tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej" fogalma magában foglalja-e a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőket is tartalmazó termék tejösszetevőit, ha a tejösszetevők nem választhatók el a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőktől.

A kérdés első részére adott igenlő válasz esetére feltett második rész a 92/46 irányelv 22. cikkének értelmezésére irányul. A kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné tisztázni, hogy harmadik országból történő behozatal esetén az irányelv a keverék tejösszetevőjére vagy magára a keverékre vonatkozik-e.

25 Ahogyan az az első preambulumbekezdéséből kitűnik, a 92/46 irányelv megkülönbözteti a nyerstejet, az emberi fogyasztásra szánt hőkezelt tejet, a tejalapú termékek gyártásához felhasznált tejet és a tejalapú termékeket. Ez a négy fogalom ugyanezen irányelv 2. cikkének 1–4. pontjában kerül meghatározásra.

26 A hivatkozott irányelv 2. cikkének 2. pontjából kiderül, hogy a „tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej" fogalma nem foglal magában olyan, szétválaszthatatlan összetevők keverékéből álló terméket, amelynek egyik összetevője a tejpor. A hivatkozott 2. cikk 2. pontja ugyanis csak a tejre mint nem összetett termékre vonatkozik, amelynek összetétele csak természetes tejösszetevők hozzáadásával és/vagy kivonásával módosítható.

27 Összeegyeztethetetlen lenne a hivatkozott irányelv szerkezetével és koherenciájával a 92/46 irányelv 2. cikkének 2. pontjának azon értelmezése, miszerint az valamely keverék tejösszetevőire vonatkozik, hiszen akkor a 2. cikk „tejalapú termékekre vonatkozó" 4. pontja elveszítené jelentését.

28 A kérdés első részére tehát azt a választ kell adni, hogy a 92/46 irányelv 2. cikkének 2. pontját akként kell értelmezni, hogy a „tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej" fogalma nem foglalja magában a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőket is tartalmazó termék tejösszetevőit, ha a tejösszetevők nem választhatók el a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőktől.

29 Tekintettel az első kérdés első részére adott válaszra, a kérdés második része tárgytalanná vált.

A második kérdésről

30 A második kérdés első része a 92/46 irányelv 2. cikke 4. pontjának értelmezésére irányul. A kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné tisztázni, hogy a „tejalapú termékeknek" fogalma kizárólag a késztermékeket foglalja-e magában, vagy a fogyasztó részére történő értékesítés előtt még feldolgozandó félkész termékeket is. A kérdés második részében, amely arra az esetre vonatkozik, ha a 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontja a félkész termékeket is érinti, a kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné tisztázni, milyen feltételeket kell alkalmazni annak meghatározásához, hogy a tej vagy valamely tejtermék akár mennyiségileg, akár a termék jellege folytán a 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontja értelmében valamely termék lényeges részét képviseli.

A Bíróság előtt előterjesztett észrevételek

31 Minden észrevételt előadó fél úgy ítéli meg, hogy a 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontjában található „termékek" kifejezés a késztermékekre és a félkész termékekre egyaránt vonatkozik. A Rijkdienst és a Bizottság kiemeli, hogy az ilyen értelmezés megfelel a közegészség védelme célkitűzésének, valamint annak az elvárásnak, hogy a tejet mind az előállítás, mind pedig a felhasználás lehető legkorábbi fázisában ellenőrizni lehessen. A Bizottság továbbá arra is rámutatott, hogy a szolgálatai által készített és a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott munkadokumentumot nem lehet akként értelmezni, hogy ez a rendelkezés csak a késztermékekre vonatkozik. Az Artrada, aki csak másodlagosan osztja ezt az álláspontot, kiemeli, hogy létezik a félkész termékek tekintetében alkalmazható nemzeti törvény, és hogy a késztermeknek minden esetben meg kell felelnie a közösségi szabályozásnak.

32 E felek elismerik, hogy az adott termékben lévő tej mennyisége teszi lehetővé annak meghatározását, hogy a tej a termék lényeges részét képviseli-e. Nyilvánvalóan ez a helyzet akkor, amikor a termékben lévő tej aránya meghaladja az 50%-ot. A Bizottság kijelentette, hogy a közegészség védelme igazolná valamely adott termékben lévő minden tejösszetevő ellenőrzését, de a tejet csak kis mennyiségben tartalmazó termékek ellenőrzése nehézségeket támasztana a harmadik országokkal folytatott kereskedelemben. Az Artrada azt állítja, hogy az alapeljárás tényállásában a tejpor súlya a termék összsúlyának 15,5%-át teszi ki, ami nem elég ahhoz, hogy a tejpor a termék lényeges alkotóelemének minősüljön.

33 Minden, észrevételt előadó fél úgy érvel, hogy a valamely termékben lévő tej „jellegét" a termék íze, megjelenítése, felhasználása vagy a termék behozatalakor használt megjelölés határozhatja meg. A felek kiemelik azt a különös nehézséget, amely abból a tényből ered, hogy az alapeljárás tényállása egy félkész terméket érint, amely — az importőrök szerint — tej hozzáadásával készülő kakaós tej előállítására szolgál, de ugyanakkor mint „Hagelslag" (kakaógranulátum) is felhasználható. E körülmények figyelembevételével az alapeljárásban részt vevő felek azt kérdezik, hogy melyik a helyes választás: a termék bejelentett végfelhasználásának vagy a bejelentett késztermék ízének figyelembevétele? Az Artrada azt állítja, hogy az alapeljárás tényállásában a tejport a termék állaga miatt hozzáadták a kakaóhoz és a cukorhoz, de ez a termék előállításához nem feltétlenül szükséges. Az Artrada kiemeli, hogy a késztermékben lévő tej lényegében az a tej lesz, amelyet az italkészítés céljából hozzáadnak a keverékhez, és hogy a késztermék egyébként is inkább kakaó-, mint tejízű lesz.

A Bíróság válasza

34 E tekintetben a 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontját akként kell értelmezni, hogy a „tejalapú termékek" fogalma magában foglalja mind a késztermékeket, mind a fogyasztó részére történő értékesítés előtt még feldolgozandó félkész termékeket.

35 E rendelkezés olvasatából ugyanis az következik, hogy a rendelkezés egyáltalán nem tesz különbséget a késztermékek és a félkész termékek között. Az ilyen különbségtétel minden esetben ellentétes lenne a 92/46 irányelvnek a közegészség védelmére irányuló célkitűzésével, amely irányelv célja a tej ellenőrzése — az előállítástól kezdve a forgalomba bocsátásig.

36 Amennyiben a szóban forgó, tejösszetevőt tartalmazó termék félkész terméknek minősül, a 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontját akként kell értelmezni, hogy „tejalapú terméknek" minősül az olyan félkész termék, amelynek egyik alkotóelemét sem helyettesíti vagy hivatott helyettesíteni valamely tejösszetevő, és amelynek a tej vagy valamely tejtermék akár mennyiségileg, akár a termék jellege tekintetében lényeges része.

37 A félkész termék vonatkozásában kell tehát azt vizsgálni, hogy az abban lévő tej akár mennyiségileg, akár a termék jellege folytán lényeges részt képvisel-e. Ehhez a félkész termék behozatalkori objektív tulajdonságait és sajátosságait kell figyelembe venni.

38 Annak meghatározásához, hogy valamely félkész, tejalapú termékben lévő tej vagy tejtermék mennyiségileg lényeges résznek minősül-e, a tejnek vagy a tejterméknek a szóban forgó termékbeli arányát kell megvizsgálni. Ha a tejalapú félkész termékben ez az arány nem meghatározó vagy nem elég jelentékeny, a tej vagy a tejtermék kizárólag mennyisége miatt nem minősül lényeges résznek.

39 Annak meghatározásához, hogy valamely félkész, tejalapú termékben lévő tej vagy tejtermék jellege folytán lényeges résznek minősül-e, a termék összes összetevőjének a behozatalkor meglévő objektív tulajdonságait — így különösen a félkész termék lehetséges felhasználását és ízét — kell figyelembe venni.

40 Az alapeljárás tényállásának tekintetében az illetékes nemzeti bíróság feladata annak meghatározása — a 92/46 irányelvnek a közegészség védelmére irányuló célkitűzésére és a behozatalkor meglévő összes objektív tulajdonságra figyelemmel —, hogy az alapeljárásban fellebbező felek által behozott keverékben lévő sovány tejpor a keverék lényeges részét képviseli-e, különösen a keverék jellege tekintetében.

41 Mindezek alapján a második kérdésre az alábbi értelemben kell válaszolni:

A 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontját akként kell értelmezni, hogy a „tejalapú termékek" fogalma magában foglalja mind a késztermékeket, mind a fogyasztó részére történő értékesítés előtt még feldolgozandó félkész termékeket. Ebben az esetben a félkész termék vonatkozásában kell vizsgálni, hogy az abban lévő tej akár mennyiségileg, akár a termék jellege folytán lényeges részt képvisel-e. Ehhez a félkész termék behozatalkori objektív tulajdonságait és sajátosságait — így különösen a benne lévő tejnek vagy tejterméknek az arányát, illetve a félkész termék lehetséges felhasználását vagy ízét — kell figyelembe venni.

A költségekről

42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A nyerstej, a hőkezelt tej és a tejalapú termékek előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 1992. június 16-i 92/46/EGK tanácsi irányelv 2. cikkének 2. pontját akként kell értelmezni, hogy a „tejalapú termékek gyártásához felhasznált tej" fogalma nem foglalja magában a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőket is tartalmazó termék tejösszetevőit, ha a tejösszetevők nem választhatók el a tejösszetevőknek nem minősülő egyéb összetevőktől.**

2) **A 92/46 irányelv 2. cikkének 4. pontját akként kell értelmezni, hogy a „tejalapú termékek" fogalma magában foglalja mind a késztermékeket, mind a fogyasztó részére történő értékesítés előtt még feldolgozandó félkész termékeket. Ebben az esetben a félkész termék vonatkozásában kell vizsgálni, hogy az abban lévő tej akár mennyiségileg, akár a termék jellege folytán lényeges részt képvisel-e. Ehhez a félkész termék behozatalkori objektív tulajdonságait és sajátosságait — így különösen a benne lévő tejnek vagy tejterméknek az arányát, illetve a félkész termék lehetséges felhasználását vagy ízét — kell figyelembe venni.**

Aláírások